

Test 12

Jeden

UKÁZKA I

Len včera – v modravom jesennom súmraku si postavili táborisko. Torak stváral šibalstvá a otec sa mu smial. Potom akoby Les vybuchol. Havrany škriekali. Borovice praskali. A z tmy pod stromami sa vynorilo ešte čosi temnejšie: obrovská hrozivá zloba v podobe medveďa.

Smrť bola odrazu tak blízko. Šialené driapanie pazúrov. Chaos zvukov, od ktorých krváčajú uši. Rýchlosťou blesku medveď rozbil ich skrýšu na trosky. Rýchlosťou blesku otcovi rozdriapal bok. Vzápätí zmizol, rozplynul sa v Lese tak ticho ako hmla.

Torak nevidel za svetlo ohniska, ale tušil, že aj na rúbanisku zostala spúšť dolámaných mladých stromčekov a udupaného papradia. Blízko pri ňom zastonal otec. Pomaly otvoril oči a pozrel na syna. Nespoznával ho.

Torakovi sa zovrelo srdce. „To... to som ja,“ povedal. „Ako ti je?“

Boleť krivila otcovu štíhlu opálenú tvár. Ranu mal takú hlbokú, že keď mu Torak na ňu neobratne prikladal lišajník, videl, ako sa v svetle ohňa zaleskli otcove vnútornosti. Musel pevne zatnúť zuby, aby sa nepovracal. Dúfal, že si to otec nevšimol, ale on si to pravdaže všimol. Bol lovec. Spozoroval všetko.

„Torak...“ nadýchol sa. Načiahol ruku, jeho horúce prsty pevne uchopili Torakove, tak nedočkavo ako prsty dieťaťa. Torak prehltoľ.

„Torak... odíď. Teraz hneď... Prv než sa vráti... Musíš,“ povedal otec.

„Nie, nie, nemôžem...“

„Torak... zomieram. Do východu slnka budem mŕtvý.“

Torak zovreľ vrečko s bylinami. V ušiach mu hučalo. „Otecko...“

„Daj mi to, čo potrebujem na Cestu Smrti. Potom si pozbieraj svoje veci.“

Cesta Smrti. Nie. Nie. Nechcel si predstaviť svojho otca na Ceste Smrti. Nechcel si predstaviť seba samého v Lese. Len dvanásťkrát zažil leto. Sám nemôže prežiť.

Paverová, M.: Brat vlk. Nitra, Enigma Publishing 2013, str. 5–7., upravené a skrátené

1 Aký slohový postup a jazykový štýl je použitý v ukážke?

1-17

- A) rozprávací slohový postup a umelecký štýl
- B) opisný slohový postup a umelecký štýl
- C) rozprávací slohový postup a hovorový štýl
- D) opisný slohový postup a publicistický štýl

2 Text je:

- A) historický román.
- B) dobrodružný román.
- C) vedecko-fantastický román.
- D) detektívny román.

3 Čo bolo príčinou nešťastia Toraka a jeho otca?

- A) výbuch v lese
- B) silná búrka, blesky
- C) rozzúrený medveď
- D) pád stromu v lese

- 4 Koľko mal Torak rokov, keď zostal bez otca?
A) 10 C) 14
B) 12 D) 16
- 5 Vety v 1. a 2. odseku môžeme zaradiť do:
A) statického opisu.
B) dynamického umeleckého opisu.
C) dynamického opisu.
D) charakteristiky.
- 6 V ktorej možnosti sa nenachádza umelecký prostriedok?
A) smrť bola odrazu tak blízko C) chaos zvukov
B) šílené driapanie pazúrov D) otcovi rozdriapal bok
- 7 Akým vetným členom sú podčiarknuté slová v spojení otcovu štíhlu opálenú tvár?
A) viacnásobný zhodný prívlastok C) viacnásobný nezhodný prívlastok
B) postupne rozvíjajúci prívlastok D) postupne rozvíjajúci predmet
- 8 Koľko a aké sklady sa nachádzajú vo vete Na rúbanisku zostala spúšť dolámaných mladých stromčekov a udupaného papradia.?
A) 1 prisudzovací sklad, 5 určovacích skladov a 1 priradovací
B) 1 prisudzovací sklad, 7 určovacích skladov
C) 1 prisudzovací sklad, 4 určovacie sklady a 1 priradovací
D) 1 prisudzovací sklad, 5 určovacích skladov
- 9 Daná veta *V ušiach mu hučalo.* je:
A) jednoduchá, dvojčlenná, úplná.
B) jednoduchá, dvojčlenná, neúplná.
C) jednoduchá, jednočlenná, slovesná.
D) jednoduchá, jednočlenná, neslovesná.
- 10 Správne pomenované zámená na ňu, jeho prsty, svojho, takú sú v možnosti:
A) osobné, prívlastňovacie, prívlastňovacie, neurčité.
B) osobné, prívlastňovacie, zvrätne, neurčité.
C) osobné, osobné, prívlastňovacie, ukazovacie.
D) osobné, prívlastňovacie, zvrätne prívlastňovacie, ukazovacie.

Lúčne a poľné vtáky

Jarabica poľná sa sfarbením prispôsobuje prostrediu, v ktorom žije. Je stály vták (neodlieta na jeseň do teplých krajín), zdržuje sa na poliach. Živí sa bylinami a semenami.

Bažant poľný žije na poliach a lúkach, v blízkosti krov a mladých listnatých stromov, v ktorých nachádza úkryt. Je stály vták. Potravu bažanta tvorí hmyz a jeho larvy, slimáky, mladé hraboše, na jeseň a v zime plody a semená.

Drop fúzatý je najťažší lietajúci vták (18 – 25 kg). Ťažko vzlieta, ale letí rýchlo. Je chránený a stály. Živí sa slimákmi, pavúkmi, hmyzom, myšami a malými vtákmi.

Škovránok poľný je sťahovavý a chránený. Prilietá k nám už vo februári. Obýva pasienky, suché lúky, polia a najmä medze. Živí sa hmyzom, zelenými časťami rastlín a semenami. Hniezdi dvakrát do roka na zemi v tráve.

Uhreková, M. a kol.: Biológia pre 5. ročník základných škôl. Bratislava, Expol pedagogika 2008, str. 98–99.

18 V texte je použitý:

- | | |
|---------------------|--------------------------|
| A) rozprávací štýl. | C) publicistický štýl. |
| B) náučný štýl. | D) administratívny štýl. |

18-25

19 Ktorý lesný vták mení farbu?

- | | |
|-------------------|--------------------|
| A) drop fúzatý | C) bažant poľný |
| B) jarabica poľná | D) škovránok poľný |

20 Slovo *stály* v texte znamená:

- | | |
|---------------------------------|--------------------------|
| A) odlieta do teplých krajín. | C) nemení svoju farbu. |
| B) neodlieta do teplých krajín. | D) nemení svoju veľkosť. |

21 Číslovky 16 a 24 sú správne napísané v možnosti:

- | | |
|----------------------------|----------------------------|
| A) šesťnásť, dvadsaťštyri. | C) šestnásť, dvadsaťštyri. |
| B) šestnásť, dvadcaštyri. | D) šestnásť, dvacaštyri. |

22 Urči slovný druh, gramatické kategórie a vzor podčiarknutého slova vo vete *Hniezdi dvakrát do roka na zemi v tráve.*

- | |
|---|
| A) podstatné meno, ženský rod, singulár, G, kosť |
| B) podstatné meno, ženský rod, singulár, L, dlaň |
| C) podstatné meno, ženský rod, singulár, I, kosť |
| D) podstatné meno, ženský rod, singulár, D, ulica |

23 Slovo *medza* v texte znamená:

- A) nemá hranice.
- B) medzera.
- C) neobrobený pás zeme medzi dvoma susednými roľami.
- D) voľné miesto.

24 Nesprávne vysvetlený význam literárneho pojmu je v možnosti:

- A) variácia – obmieňanie deja.
- B) gradácia – stupňovanie deja.
- C) animácia – oživovanie bábok.
- D) satira – vyjadrenie negatívneho vzťahu k niekomu.

25 Pre sonet neplatí:

- A) je to báseň.
- B) má 14 veršov.
- C) v poslednej strofe je vyjadrená hlavná myšlienka.
- D) prvé dve strofy sú 3-veršové a druhé dve sú 4-veršové.



<https://oskole.detiamy.sk/test/opakovanie-pred-monitorom-iii>

<https://oskole.detiamy.sk/test/opakovanie-pred-monitorom-iv>

<https://oskole.detiamy.sk/test/opakovanie-pred-monitorom-v>